

Årsberättelse 2015

Hjärnfonden

Innehåll

Hjärnfonden i korthet	2
Generalsekreterarens inledning	3
Mer om Hjärnfonden	4
Vad vill Hjärnfonden?	5
Året 2015	6
Forskarporträtt	9
Så här arbetar Hjärnfonden	10
Så här kan du stödja Hjärnfonden	11
Hjärnfondens donatorsprogram	12
Tack för ditt stöd	14
Hjärnfondens styrelse	15
Visste du att	16
Vetenskapliga nämnden.....	17
Hjärnfondens forskningsstöd	18
Hjärnfondens forskningsanslag	20
Förvaltningsberättelse	24
Resultaträkning	28
Balansräkning	29
Noter	31
Revisionsberättelse	38

Hjärnfonden i korthet

- ▶ Hjärnfonden är en samlingsstiftelse som skapar resurser till forskning och information om hjärnan och övriga nervsystemet, dess sjukdomar, skador och funktionsnedsättningar. Forskningen handlar också om den friska hjärnans utveckling och potential.
- ▶ Hjärnfonden är en samlingsorganisation som ser hjärnan och resten av nervsystemet som en helhet, vilket är nyckeln till att hitta botemedel. Hjärnfonden har ett brett perspektiv och väger in alla aspekter kring hjärnans sjukdomar, diagnoser och samhällets kostnader.
- ▶ Stiftelsen bildades 1994 på initiativ av professor Lennart Widén vid Karolinska Institutet i Solna. Styrelsens ordförande har sedan starten fram till och med 2009 varit tidigare finansministern Kjell-Olof Feldt, som numera är hedersordförande.
- ▶ Hjärnfonden delar ut post-doktorala stipendier och anslag till forskare och forskarprojekt för att möjliggöra eller intensifiera livsviktig forskning. Målet är att hitta nya, effektiva behandlingar och öka livskvaliteten för alla drabbade.
- ▶ Hjärnfondens vetenskapliga nämnd, med 23 av Sveriges främsta neurovetenskapliga forskare, från sex av landets medicinska fakulteter, garanterar att forskare som får Hjärnfondens anslag eller stipendium tillhör den svenska forskareliten.
- ▶ Hjärnfonden får inga statliga bidrag utan är helt beroende av testamenten och gåvor från privatpersoner samt samarbeten med företag för att finansiera verksamheten.
- ▶ Hjärnfonden arbetar för att öka kunskapen hos allmänheten genom information, föreläsningar och seminarier.
- ▶ Sedan Hjärnfonden bildades för drygt 20 år sedan har över 800 forskningsprojekt fått stöd, och mer än en halv miljard kronor har använts till forskning och information om hjärnan.
- ▶ Hjärnfondens vision är att ingen ska behöva lida av sjukdomar, skador eller funktionsnedsättningar i hjärnan.

Omslagsbilden är tagen av fotografen Lennart Nilsson inför filmen "Livet sitter i Hjärnan".

Tack för ett fantastiskt engagemang

När jag tänker på det stöd och alla gåvor vi fått från våra givare under det gångna året blir jag alldeles varm i hjärtat. Under 2015 ökade intäkterna för de flesta gåvoformer och vi har kunnat dela ut det största stödet till svensk hjärnforskning någonsin. Tack vare alla gåvor nådde vi rekordnivåer och kunde göra två extra utdelningar under året.

2015 var också ett år då vi satsade på att knyta fler människor till oss. Många som på ett eller annat sätt är påverkade av hjärnans sjukdomar, skador eller funktionsnedsättningar engagerar sig gärna i kampen för mer forskningsresurser. Vi ökade därför våra insamlingsaktiviteter med fler insamlingsbrev, dörrknackningar, face-to-face kontakter på gator och torg, fler telefonsamtal och en ny mer användarvänlig webbplats. Dessutom ökade vi våra aktiviteter i sociala medier. Vår kampanj *Fel hand*, där människor skrev på uppropet för allas rätt till rehabilitering efter stroke, engagerade över 200 000 personer. Tack vare stöd från Svenska Postkodlotteriet kunde vi dessutom öka synligheten via TV-reklam och sprida information om vikten av hjärnforskning.

Denna breda satsning lyckades. Vi ökade antalet givare med 25 000 personer och månadsgivare med 70 procent. Intresset för att starta en egen insamling till förmån för hjärnforskningen har också fått ett stort uppsving. Flera initiativ från enskilda personer har nått insamlingsresultat på över 100 000 kronor.

I vårt land finns det barn som varje dag känner sig dumma och obildbara på grund av skolans kunskapsbrist kring funktionsnedsättningar. Det finns tusentals män och kvinnor som inte kan kommunicera efter en stroke – och det finns ännu fler som inte ens känner igen sina nära och kära på grund av demenssjukdomar, till exempel Alzheimers sjukdom. Jag vet hur det känns att inte bli igenkänd. Min pappa drabbades av Alzheimers och det var en stor sorg att se den ena förmågan efter den andra försvinna. Till slut förlorade han sin identitet, ja hela sitt jag. Den erfarenheten ger mig den kraft och energi som krävs för att driva vårt arbete vidare. Jag är så tacksam över alla engagerade personer och givare. Ni är förutsättningen för att hjärnforskningen ska hitta nya behandlingar och botemedel som kan rädda liv.

Tack vare framgångsrik forskning finns ändå många ljusglimtar. Idag finns L-dopa, ett förstadium till dopamin, som lindrar symtomen vid Parkinsons sjukdom. Inflammationsdämpande medel används framgångsrikt vid multipel skleros. Två genombrott för behandling av stroke, trombolys och trombektomi

” Vår kampanj *Fel hand*, där människor skrev på uppropet för allas rätt till rehabilitering efter stroke, engagerade över 200 000 personer. ”

räddar liv, och en unik kylmetod räddar idag barn med akut syrebrist. Det är några exempel på framgångar som gett många människor livet tillbaka eller bidragit till ökad livskvalitet. Nu ser det även ut som vi har ett Alzheimervaccin inom räckhåll.

Men vi har fortfarande långt kvar till att uppfylla vår vision. Därför måste vi bli fler som engagerar oss för att göra skillnad och minska lidandet för alla som drabbas av hjärnans ohälsa. Under 2016 kommer vi knyta ännu fler engagerade människor till oss som vill stödja svensk hjärnforskning och hjälpa oss spara fler liv, öka livskvaliteten och ge fler friska år till många fler.

Anna Hemlin,
Generalsekreterare

Syftet med Hjärnfondens kampanj som sändes under sommaren i TV4 var att visa behovet av mer resurser till forskningen.

Mer om Hjärnfonden

Vad tredje svensk drabbas någon gång i livet av en hjärnsjukdom. Alla känner vi någon med skador på hjärnan eller som har någon form av funktionsnedsättning.

Hjärnfondens långsiktiga mål är att all hjärnrelaterad ohälsa ska kunna besegras, förebyggas, lindras och botas. Varje framgång på vägen mot målet innebär mindre lidande, räddade liv, och höjd livskvalitet för dem som tack vare forskningens framsteg, blir hjälpta.

Så uppstod Hjärnfonden

Bakgrunden till att bilda en organisation som samlar in pengar för stöd till upplysning och forskning om hjärnan och dess sjukdomar grundade sig i de senaste decenniernas tekniska innovationer. Helt nya möjligheter fanns att undersöka och avbilda den levande hjärnan med datortomografi, magnetröntgen och PET-scanning. Med de nya metoderna att analysera gener, celler och hjärna såg många

framför sig ett genombrott för kvalificerad hjärnforskning. Men för att åstadkomma detta krävdes på 1990-talet mer finansiella resurser än vad som kom neuroforskningen till del. Dessutom väntades nedskärningar av statens stöd till medicinsk forskning.

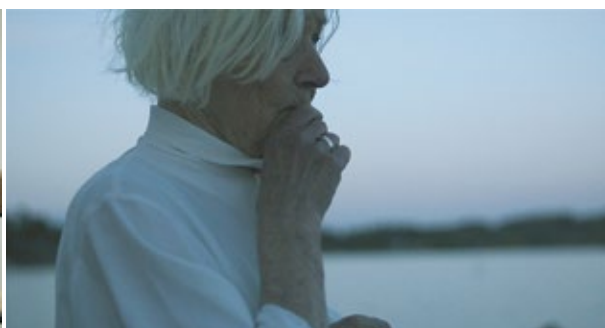
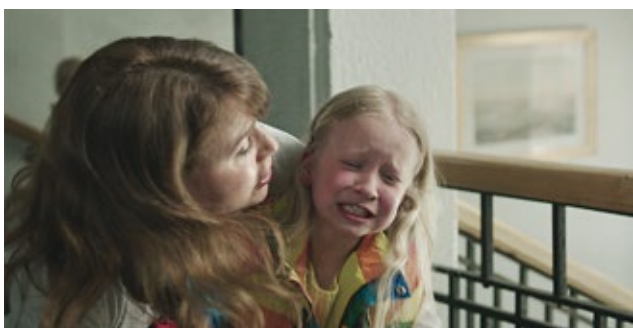
Många människors engagemang gör skillnad

Hjärnfondens uppkomst grundades på verkliga behov. Initiativtagare var professor Lennart Widén vid Karolinska Institutet. Kjell-Olof Feldt, Sveriges finansminister 1982–1990, blev stiftelsens första styrelseordförande och tongivande för Hjärnfondens bildande och utveckling. Tack vare det stora engagemanget från dess första pionjärer och många givare har

Hjärnfondens insamling sedan insamlingsstiftelsen grundades 1994, gått från 290 000 kronor till 96,5 miljoner kronor per år.

Hjärnforskningen gör framsteg

De nya redskapen och den moderna avbildningstekniken har revolutionerat hjärnforskningen. Nu kan vi blicka in i hjärnan på alla nivåer, från detaljer om hur våra gener fungerar via en ökad förståelse för hjärnans molekyler och celler, till metoder som låter oss avbilda och blicka in i hela vår aktiva hjärna. Nya kunskaper och behandlingsprinciper tar form och ger optimism bland forskarna, sprider sig och skapar hopp om att vi är hjärnans ohälsa på spåren.

Vad vill Hjärnfonden?

Hjärnfonden strävar hela tiden efter att öka finansieringen till den främsta forskningen och till spridning av information om hjärnan.

Hjärnfonden får in ett växande antal ansökningar av forskningsanslag och målet till år 2020 är att kunna bevilja hälften av alla högkvalitativa hjärnforskningsprojekt som ansöker om stöd, vilket kommer att kräva en stor ökning av Hjärnfondens insamling. Lyckas fonden med detta ökar chanserna för fler lyckade forskningsgenombrott. Då kan forskarna hitta bättre metoder för att förebygga, diagnostisera och behandla hjärnans ohälsa och skapa ökad förståelse för den friska hjärnans kapacitet.

Hjärnfondens huvudstrategi är att stödja den främsta forskningen inom hela det neurovetenskapliga fältet. Detta säkerställer fonden genom att, med hjälp av Sveriges

ledande forskare på de olika delområdena, välja ut och stödja de mest högkvalitativa forskningsprojekten som initieras av forskare vid svenska lärosäten.

Öka kännedomen om hjärnans sjukdomar och vikten av forskning

Uppgiften att informera om hjärnans sjukdomar är omfattande. I dag känner många svenskar inte till att en stor del av våra vanligaste sjukdomar har sitt ursprung i hjärnan och att flera av de stora folksjukdomarna, som vi idag har dålig bot för, har sin grund i hjärnan.

Hjärnfonden är den fond och paraplyorganisation som stödjer all forskning om hjärnrelaterad ohälsa i bred bemärkelse. Med ökad kunskap kan fler människor få rätt

diagnos och bättre förutsättningar att leva ett värdigt liv.

Kunskapsspridning innebär även att förmedla hur viktigt det är med forskning om hjärnan för att rädda liv, bota, lindra och förhindra ohälsa som är relaterad till hjärnan.

Det stora kunskapslyftet

Under de senaste åren har kunskapen och intresset för hjärnan ökat stadigt, och Hjärnfondens mål till år 2020 är en fortsatt kraftig ökning av allmänhetens intresse för hjärnan, kunskapen om hjärnans viktigaste sjukdomar, och vikten av forskning på området.

Året 2015

Information

Lill Lindfors underhåller på Hjärnans Dag med sång, humor och lite allvar, tillsammans med gitarristen Calle von Schoenberg.

Hjärnans Dag

Hjärnfondens kunskapsdag om hjärnan lockar varje år en stor och engagerad publik. På Hjärnans Dag samlar vi Sveriges främsta hjärnforskare och sakkunniga som genom föreläsningar och panelsamtal berättar om den senaste hjärnforskningen. Årets tema handlade bland annat om den uppkopplade barnhjärnan, hur vi ska hålla hjärnan frisk under hela livet och det senaste inom strokeforskningen.

Mega Mind vill trimma framtidens hjärnor

När Tekniska museet slog upp sina portar till sitt nya science center Mega Mind har man utgått från den mänskliga hjärnan och dess kreativa förmåga. Här kan besökaren uppleva och utforska hjärnan.

I syfte att öka kunskapen om neuropsykiatriska funktionsnedsättningar kunde Hjärnfonden i samarbete med Tekniska museet medverka till att utveckla en installation som beskriver hur barn med olika funktionsförmågor kan agera och att det finns flera sätt att uppleva världen.

TV-reklam bidrar till mer forskning

För att samla in medel till den livsviktiga hjärnforskningen samt informera om hjärnans skador, sjukdomar och funktionsnedsättningar har Hjärnfonden under året syns med reklamfilm i TV4. TV-reklam är en effektiv kanal för att synas och få fler att engagera sig. I reklamavsnittet har tittaren fått en kort beskrivning av ADHD, stroke och Alzheimers sjukdom. TV-kampanjen har finansierats tack vare medel från Svenska Postkodlotteriet.

Ny digital plattform

Hjärnfonden har under 2015 fått en ny hemsida. Med en enklare och modernare sidstruktur har hemsidan blivit mer användarvänlig, lättnavigerad och informativ. Vi har skapat en responsiv webbdesign som fungerar bättre för alla plattformar. Genom den ökar vi kunskapen om hjärnan och här har vi samlat alla forskarintervjuer, filmklipp och egna berättelser under varje diagnos.

Nyhetsbrev i nytt format

Att sprida information och öka kunskapen om hjärnans sjukdomar, skador och funktionsnedsättningar är en viktig uppgift. Och intresset för hjärnans frågor ökar. Genom vårt nya formgivna nyhetsbrev når vi cirka 35 000 personer med vår information varje månad.

Över 200 000 signerar med fel hand

För att uppmärksamma följderna av stroke och de stokedrabbades behov av god rehabilitering lanserade Hjärnfonden kampanjsajten felhand.se. Tanken var att ge en inblick i hur svårt det kan vara att efter en stroke tvingas lära sig saker man tagit för givet på nytt igen. Genom att symboliskt skriva under med fel hand stödjer man de stokedrabbades rätt till bättre rehabilitering. Kampanjen resulterade i drygt 200 000 namnteckningar.

Obligatorisk cykelhjälm

Endast tre av tio vuxna använder cykelhjälm. Studier visar att cykelhjälm har en skyddande effekt och kan förhindra svåra hjärnskador. Tillsammans med NTF vill Hjärnfonden att cykelhjämlagen ska gälla för alla. Budskapet fick stort genomslag i media.

Utdelning

Extra utdelningar

Under hösten kunde vi dela ut extra forskningsanslag vid två tillfällen. Det innebar att 45 forskare fick sina ettåriga anslag förlängda med ett år och att vi dessutom kunde dela ut 41 nya forskningsanslag.

Rekord-utdelning igen

Tack vare alla generösa gåvor från givare under 2015 kunde Hjärnfonden totalt dela ut 73,4 miljoner kronor till 76 forskare. Det översteg resultatet från rekordåret 2014. Hjärnfonden kunde bevilja 31 procent av de ansökta medlen. Avgörande för bedömningen av alla ansökningar är kvalitet. Projekt med nytänkande och originalitet premieras.

Hjärnfondens beskyddare H.K.H Kronprinsessan Victoria delar ut jubileumsanslaget till Bengt Winblad, professor i geriatrik vid Karolinska Institutet.

Jubileumsanslag

Under hösten kunde Hjärnfonden dela ut sitt första jubileumsanslag på 3 miljoner kronor till förmån för Alzheimerforskningen. Anslaget som delades ut på den internationella Alzheimerdagen av Hjärnfondens beskyddare, H.K.H Kronprinsessan Victoria, gick till Bengt Winblad, professor i geriatrik vid Karolinska Institutet. Hans forskning handlar om att förstå varför nervceller dör i förtid, något som kan komma att öka kunskapen om uppkomsten av Alzheimers sjukdom.

Ökat engagemang för egen insamling

Varje år kontaktas Hjärnfonden av flera personer som vill engagera sig och samla in pengar. De flesta startar en egen insamling, några säljer egentillverkade smycken och andra gör en fysisk utmaning. Toni Trajcevski eller Hjärnmannen som han kallas är ett exempel på hjältar som gör en insats för hjärnforskningen. Toni gör återkommande cykelsträpater. I maj cyklade han 1 300

kilometer via utmanade vägar genom hela Grekland och via dagliga uppdateringar på Facebook samlade han in pengar till Hjärnfonden. Han har hitintills samlat in mer än 150 000 kronor. Louise Gustafsson är en annan hjälte som säljer armband med texten GO LIFE där en tredjedel av intäkterna går till Hjärnfonden. Louise insamling har i dagsläget genererat 320 000 kronor.

Toni Trajcevski eller *Hjärnmannen* cyklar och samlar in pengar till förmån för forskningen.

Framgångsrika insamlingskampanjer

1 300 000 postala kampanj- och informationsbrev har skickats ut under året till befintliga och nya givare, en ökning med 175 procent mot 2014. Under 2015 har 25 000 nya givare stöttat Hjärnfonden, jämfört med 10 000 personer 2014. Detta har gjort att den för insamling viktiga aktiva givarbasen har ökat med drygt 50 procent. Genom kampanjerna kan Hjärnfonden också föra ut sina budskap till många kontaktytor.

Face to Face – ny satsning

I Hjärnfondens arbete att regelbundet värva fler månadsgivare har vi tagit hjälp av så kallade "Face to Face". Det är ambassadörer som träffar folk på gator och torg och samtidigt informerar om Hjärnfondens

arbete. Under hösten 2015 introducerades 1 200 nya månadsgivare via deras entusiastiska arbete. Totalt ökade antalet månadsgivare med 70 procent under 2015.

”Forskningen kring Alzheimers sjukdom står vid ett vägskäl”

Caroline Graff är professor inom genetisk demensforskning och är en av de forskare som tagit del av Hjärnfondens forskningsanslag. Här berättar hon om hur en gåva till hjärnforskningen gör verklig skillnad för hennes forskning.

– Jag har forskat kring Alzheimers sjukdom sedan 2002 och arbetar även som specialistläkare på området. Det innebär att jag dagligen möter patienter och anhöriga vars liv slagits i spillror på grund av sjukdomen. Det som gör den sidan av mitt arbete så tragisk är att vi fortfarande bara kan informera, underlätta och trösta – men inte bota. Sanningen är nämligen så enkel. Idag finns ingenting som kan bota Alzheimers sjukdom – och vi har fortfarande ingen lösning på gåtan. Som forskare på området vet jag dessutom varför och svaret är egentligen inte så svårt. Vi saknar pengar.

Idag lider cirka 100 000 svenskar av Alzheimers sjukdom, vilket innebär att det är ännu fler anhöriga som drabbas lika hårt. Demenssjukdomar kostar dessutom samhället miljarder, mer än stroke, cancer och hjärt-kärlsjukdomar gör tillsammans. Ändå är anslagen till hjärnforskningen häpnadsväckande små. Det är en ekvation som inte går ihop och därför är givarnas stöd så oerhört viktigt.

– Utan mer pengar tvingas vi forskare hela tiden att prioritera och välja bort, utan att egentligen veta om prioriteringen är den rätta. Vi sitter alltså i ett ganska frustrerande läge i och med att så många män, kvinnor och anhöriga berörs av våra framsteg. Därför är alla bidrag, stora som små, lika viktiga, säger Caroline Graff.

Hjärnforskningen gör ständigt nya framsteg och även resultat som inte direkt leder till ett botemedel kan få enorm genomslagskraft.

Idag forskas det till exempel kring olika typer av behandling av Alzheimers sjukdom.

– Lyckas vi få fram en behandling som senarelägger insjuknandet med fem år kommer det att innebära en halvering av antalet sjuka. Men vi klarar det inte utan forskningsstöd.

– Ju mer vi kan bredda forskningsfältet, desto snabbare kommer vi att hitta en lösning på gåtan kring Alzheimers sjukdom, avslutar Caroline Graff.

Caroline Graff är professor i genetisk demensforskning vid Karolinska Institutet och överläkare i klinisk genetik på Karolinska universitetssjukhuset.

Så här arbetar Hjärnfonden

1

Hjärnfonden samlar in pengar för att finansiera forskningsprojekt och öka kunskapen hos allmänheten genom information, föreläsningar och seminarier. Insamling sker genom olika marknadsaktiviteter och finansieras helt och hållet av gåvor från generösa privatpersoner och företag.

2

Hjärnfonden utlyser postdoktorala stipendier och forskningsanslag en gång om året. Ansökningsperioden för forskningsanslag äger rum i februari och postdoktorala stipendier i maj. Varje år ansöker cirka 250 forskare och forskargrupper om finansiering.

3

Hjärnfondens vetenskapliga nämnd består av 23 av Sveriges främsta forskare inom neurovetenskapen från de sex större medicinska fakulteterna runtom i landet. Nämnden träffas två gånger om året och gör en noggrann och sakkunnig, oberoende och kollegial granskning av ansökningar enligt fastställda kriterier. Detta garanterar att de insamlade pengarna går till den främsta neuroforskningen.

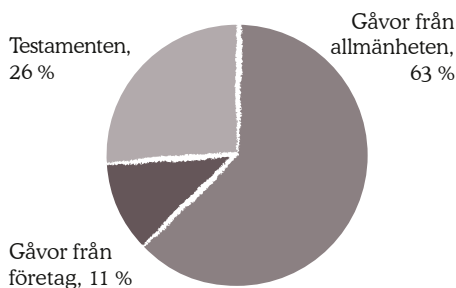
4

I januari varje år delar Hjärnfonden ut stipendier och i juni offentliggörs vilka forskare som har fått fondens anslag. Sedan Hjärnfonden grundades har drygt 800 forskningsprojekt fått stöd.

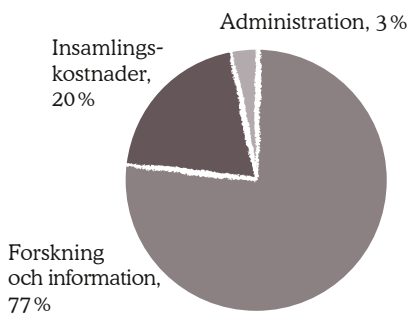
5

Under 2015 kunde Hjärnfonden dela ut totalt 73,4 miljoner kronor till avancerad hjärnforskning. Forskningsresultaten räddar liv och leder till att fler människor får rätt diagnos, effektiv behandling och bättre förutsättningar till ökad livskvalitet. 23,1 miljoner kronor gick till Hjärnfondens andra ändamål, att öka kunskapen och informera om hjärnan och övriga nervsystemet, dess sjukdomar, skador och funktionsnedsättningar.

Varifrån kommer gåvorna?

Så här används din gåva

Ytterligare ett rekordår

96 500 000 kronor samlade Hjärnfonden in under 2015.

95 400 000 kronor delade Hjärnfonden ut till sina ändamål under 2015.

Så här kan du stödja Hjärnfonden

Ge en gåva som privatperson eller företag

Månadsgivare

Bli månadsgivare via autogiro. Det är ett enkelt sätt för dig att ge. De administrativa kostnaderna är lägre vilket gör att vi kan dela ut mer pengar till livsviktig hjärnforskning.

Testamente

Med ett testamente till Hjärnfonden gör du gott idag och i morgon. Vill du veta mer om hur man skriver ett testamente – beställ vår testamentsfolder.

Ge en gåva på vår webb

Du kan betala via din internetbank, med kort eller beställa ett inbetalningskort.

Aktieutdelning

Genom att skänka din aktieutdelning till Hjärnfonden behöver du inte betala kapitalskatt. Din gåva ökar då i värde med 40 procent för oss.

Ge en gåva via Swish/SMS

Swisha till nummer 9011255.
SMS:a till nummer 72901. Skriv HF50, HF100 eller HF200 för att ge 50, 100 eller 200 kronor.

Högtidsgåva

Skänk en gåva till förmån för hjärnforskningen för att fira en högtidsdag. Vi skickar ett vackert hyllningsblad till den adress som du anger. Du ger en gåva med valfri summa till forskningen.

Egen insamling

Att starta en egen insamling för att uppmärksamma en speciell sjukdom, hedra någons minne eller för det allmänna intresset av att ge mer resurser till hjärnforskningen är ett viktigt sätt att stödja. Här kan du skapa engagemang genom att bjuda in vänner och bekanta att hjälpa till.

Minnesgåva – Tänk gärna på Hjärnfonden

Skänk en minnesgåva för att hedra minnet av en anhörig eller vän. Vi skickar ett vackert minnesblad till den adress som du anger. Du stödjer forskningen med valfri summa.

Skänk din gåva på www.hjarnfonden.se eller ring Givarservice 020-523 523

TACK!

”Att vara donator hos Hjärnfonden är det viktigaste jag gjort i mitt liv”

Per Nydahl är affärsmannen som började intressera sig för hjärnan. Genom vännen och före detta finansministern Kjell-Olof Feldt introducerades han för 10 år sedan till Hjärnfondens verksamhet som styrelseledamot och har sedan dess årligen donerat pengar till forskningsprojekt om hjärnans sjukdomar.

Per Nydahl, ledamot i Hjärnfondens styrelse och donator.

– Jag har varit en näringslivskille i hela mitt liv, men till slut är det inte längre kul att bara hålla på med företagsamhet. Jag ville känna att jag också är nyttig för andra.

– I Hjärnfonden blev jag mycket intresserad av hjärnforskning och funderade mycket på hur jag skulle kunna skaffa mer pengar till forskningen. För det är det som är grejen, vi har bra kvalitet på hjärnforskningen i Sverige idag, men vi har alldeles för lite pengar.

För att lära sig mer började Per Nydahl umgås med forskare, besöka dem på labb och sjukhus och skrev texter om forskningen som han skickade ut till sitt nätverk.

– Jag insåg ganska snart att om jag skulle lyckas övertyga andra att vara med och stötta forskningen måste jag själv gå i bräschen. Jag och en god vän och kollega skapade då det första donatorsprojektet tillsammans med en epilepsiforskare i Uppsala.

Idag har ett flera donatorer engagerat sig i Hjärnfonden genom Per

Nydahls nätverk. Medlemmar i Hjärnfondens donatorsprogram ges en unik möjlighet att knyta personliga intressen till ett forskningsområde man själv väljer. Under forskningsprojektets gång blir donatorn löpande uppdaterad om utvecklingen och möjligheter ges också att besöka labbet för en grundligare genomgång.

”Det är det som är grejen, vi har bra kvalitet på hjärnforskningen i Sverige idag, men vi har alldeles för lite pengar.”

Per Nydahl är idag med och stödjer olika forskningsprojekt via Hjärnfonden och genom åren har det blivit runt tio donatorer som tillkommit i Per Nydahls nätverk.

– Ett positivt projekt just nu handlar om epilepsi och styrs av professor Fredrik Elinder i Linköping. Vi är fem donatorer inklusive mig själv och min fru som varje år ger 100 000 kronor vardera till

Hjärnfondens donatorsprogram

Som donator har du möjlighet att ta del av viktig, spännande och avgörande hjärnforskning inom ett område du själv väljer. Medlemmarna i donatorsprogrammet utgörs av en grupp privatpersoner som donerar betydande summor under en längre tid och engagerar sig i hjärnforskningens intressanta värld. Så går det till rent praktiskt:

Du träffar Hjärnfonden

I ett samtal diskuterar vi möjligheterna för din medverkan. Under samtalet går vi igenom Vetenskapliga nämndens viktiga funktion för kvaliteten och Hjärnfondens forskningsområden. Du väljer i samråd med Hjärnfonden ett specifikt forskningsprojekt att stödja och följa närmare.

Du följer ditt projekt på nära håll

Du följer ditt projekt på nära håll, allt eftersom forskningen går framåt, genom uppföljningsmöten en till två gånger per år.

Du blir inbjuden till arrangemang

Som donator inviteras du regelbundet till arrangemang som handlar om intressanta delar av hjärnforskningen i ett sammanhang som ger möjlighet till utbyte av erfarenheter, såsom föreläsningar och stipendieutdelningar.

projektet. Just detta projekt är också personligt angeläget för mig eftersom jag har två barn som har epilepsi.

– Hjärnan är hyperintressant att arbeta med. Den är centrum för hela livet, allt man gör drivs av hjärnan. När jag började intressera mig för hjärnan och hjärnforskning för drygt tio år sedan var det en väldig utmaning att märka hur stor del av hjärnan som var outforskad, hur lite man visste! Mycket har förändrats på denna tid och idag pratas det om hjärnan överallt.

– Forskarna kommer att lösa gåtan om både Alzheimers sjukdom, epilepsi och en rad andra hjärnsjukdomar. Men det kommer att ta mer tid, forskning och pengar än vi trott i förväg. Kanske är vi där inom 10 år, kanske inte. Det vi vet är hur snabbt forskningsframgångarna kommer stå direkt i relation till hur mycket pengar forskningen får.

– Det här är det viktigaste jag gjort i mitt liv, och då har jag ändå arbetat i näringslivet i 40 år, avslutar Per Nydahl.

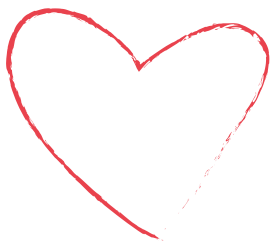
Så vad tycker forskarna?

– Jag är väldigt positiv till den här typen av donatorsprogram. Stödet från Per Nydahl och de andra donatorerna betyder givetvis jättemycket. Jag träffar dem två gånger per år och dessa möten är alltid väldigt stimulerande. De ställer många frågor och intresserar sig väldigt mycket för det jag gör. Jag själv får mycket stort utbyte av den här gruppen. Tack vare dem känner jag också ett större ansvar att leverera.

Fredrik Elinder är professor vid Linköpings universitet. Hans forskningsprojekt om nya typer av läkemedel mot epilepsi stöds av Per Nydahls donatorsgrupp.

Tack för ditt stöd

Vi vill rikta ett stort och varmt tack till alla våra givare för ert fina stöd och engagemang. Det är ni som gör skillnad och tack vare era gåvor kan vi bekämpa hjärnans ohälsa.

Genom att bli månadsgivare, starta egna insamlingar, skänka gåvor och minnesgåvor kunde vi slå insamlingsrekord och dela ut 73,4 miljoner kronor till hjärnforskningen.

Under året har vi också tacksamt tagit emot större gåvor genom testamenten och donationer från donatorer, stiftelser och företag som valt att engagera sig i hjärnforskningen.

Catarina Amneus

Nils och Elisabeth Bielke

FGS Fang Foundation

Fruholmen Invest AB

Alexandra och Bertil Gyllings Stiftelse

Heumanska Stiftelsen

Susanne Hobohm

O Kavli AB

Ulla-Carin Lindqvists Stiftelse

Ulf Lundahls Minnesfond

Rosa och Fredrik von Malmborgs Stiftelse

Mattsons Minnestiftelse

Per Nydahl

Stiftelsen Millenium

Stiftelsen Syster Esters Vårdhems Fond

Henrik Sundberg

Swedbank Robur AB

Margareta Trägårdhs Stiftelse För Vetenskap

Annika och Gabriel Urwitz Stiftelse

Märta Christina Vahlquist

Warfvingestiftelsen

Genom våra företagssamarbeten har vi fått ett betydande stöd från Svenska Postkodlotteriet, Bisnode och Skellefteå Kraft.

” Vårt samarbete med Hjärnfonden handlar om att lära oss mer om hjärnans potential, hur vi fattar beslut och hur vi kan bota sjukdomar och funktionsnedsättningar som drabbar hjärnan. Det kan i sin tur hjälpa till att förbättra villkoren för många människor.

Genom att samarbeta med Hjärnfonden kan vi ge mer energi till hjärnforskningen och samtidigt uppmana människor att utforska och utmana det kraftfullaste verktyg vi har. För att vi ska kunna skapa en långsiktig, hållbar utveckling och bättre villkor för många, behövs mer kunskap om hjärnans otroliga resurser och hur vi laddar dem.

Skellefteå Kraft strävar efter att bidra till en hållbar utveckling genom att använda resurser, oavsett om det är råvaror, energi eller anställda, så klokt och uthålligt som möjligt.

Sveriges bästa energibolag behöver Sveriges bästa hjärnor för att möta utmaningarna på framtidens energimarknad. Därför stödjer vi Hjärnfonden. ”

Hans Kreisel, koncernchef Skellefteå Kraft

Från vänster: Peter Thelin, Lars Olsson, Louise Westerberg, Per Nydahl, Susanne Hobohm och Lars Bergman.

Hjärnfondens styrelse

Hjärnfondens styrelse har haft fyra sammanträden under året.

Peter Thelin

Delägare i Carve Capital AB och förvaltare av Carve. Dessutom delägare i Brummer & Partners AB sedan 1995. Tidigare SEB, Alfred Berg, Investment AB Eken och Saab-Scania. Blev ledamot i november 2015.

Lars Olsson

Ordförande, senior professor i neurobiologi och leder en forskningsgrupp vid Institutionen för Neurovetenskap, Karolinska Institutet. Han står bakom boken Hjärnan som har getts ut i två utgåvor. Lars Olsson har varit Hjärnfondens ordförande 2010–2015.

Louise Westerberg

Entreprenör och grundade 1994 Stiftelsen Viktor Rydberg skolor som idag är ett av Sveriges ledande skolföretag. Hon har en omfattande erfarenhet av donationsfinansiering, och är ledamot i Hjärnfondens styrelse sedan 2014.

Per Nydahl

Civilekonom och engagerad i investeringsföretaget Segulah AB. Han är ledamot i Hjärnfondens styrelse sedan 2006.

Susanne Hobohm

Journalist och författare, tidigare verksam på Dagens Nyheter. Huvudaktieägare och delägare i ett större familjeföretag och ledamot i moderbolagets styrelse sedan 28 år. Ledamot i Hjärnfondens styrelse sedan 2012.

Lars Bergman

Nationalekonom och ledamot sedan 2013. Han disputerade vid Handelshögskolan i Stockholm 1977 och är professor i nationalekonomi vid lärosätet sedan 1984. 2004–2012 var han rektor för Handelshögskolan.

Hedersordförande, Kjell-Olof Feldt

Politiker och Hedersordförande i Hjärnfonden, som han var med och grundade 1994. Han var Sveriges handelsminister åren 1970–1975, ekonomi- och handelsminister hösten 1982 samt finansminister 1983–1990.

” Forskning kring hjärnan berör alla. Det finns alltid någon närstående som är drabbad av någon av hjärnans sjukdomar. Min egen mamma har till exempel Alzheimers sjukdom. Även om vi har väldigt bra forskning på våra universitet och högskolor runt om i Sverige behövs det alltid mer pengar. Jag vet att det finns ett stort intresse för hjärnforskning där ute och min ambition i Hjärnfondens styrelse är att få ännu fler att engagera sig. ”

Peter Thelin, ny styrelseordförande sedan 1 januari 2016.

Visste du att...

1 av 10 barn

föds med en hjärnskada eller funktionsnedsättning som kan leda till någon form av hjärndiagnos.

33,5 grader

Genom att snabbt kyla ner kroppen till 33.5 grader kan man rädda hjärnceller hos barn som drabbats av syrebrist vid födseln.

År 2000

fick Arvid Carlsson Nobelpriset för sin upptäckt att dopamin har stor betydelse för kontrollen av våra rörelser. Forskningen ledde till insikten att Parkinsons sjukdom orsakas av brist på dopamin.

På 20 år

har psykisk ohälsa bland unga tredubblats.

8 av 10

hjärnsjukdomar är de vanligaste anledningarna till förlorade friskår.

165 miljarder kronor

Så mycket kostar hjärnsjukdomarna samhället årligen.

70% Alzheimerpatienter

– Så mycket spås antalet ha ökat om 50 år.

År 1981

fick Torsten Wiesel Nobelpriset för sin upptäckt om hur synintryck behandlas i hjärnbarken, tillsammans med amerikanen David H. Hubel.

Centrala nervsystemet består av mer än 100 miljarder nervceller.

Hjärnan förblir plastisk (föränderlig och anpassningsbar) hela livet.

En betydande nybildning av nervceller sker även i den vuxna hjärnan.

Arbetsminnet går att förbättra genom träning.

Den friska hjärnan

Hippocampus är ett område i hjärnan som har stor betydelse för minne och inläring.

Amygdala är centrum för känslupplevelser.

Hjärnan är inte färdigutvecklad förrän i 25-årsåldern.

De 10 vanligaste hjärndiagnoserna i Sverige

1 miljon	Migrän
1 miljon	Psykisk ohälsa
665 000	Dyslexi
160 000	Demens inklusive Alzheimers sjukdom
98 000	Neuropsykiatrisk funktionsnedsättning
60 000	Epilepsi
35 000	Schizofreni
30 000	Stroke
20 000	Parkinsons sjukdom
18 000	Multipel skleros, MS

ANTAL PERSONER

Några ord från ordföranden i Vetenskapliga nämnden

”Hjärnan har alltid fascinerat mig. Som professor är det en del av mina arbetsuppgifter att granska och bedöma andra forskares ansökningar via så kallad kollegial bedömning, eller peer review.

Som ordförande i Vetenskapliga nämnden läser jag alla ansökningar som kommer in för att få en överblick. Resten av nämnden är indelade i fyra expertgrupper för att expertisen ska bli så hög som möjligt vid bedömningen av varje enskild ansökan. Vid mötena är det viktigt att vi har en bra vetenskaplig diskussion med hög intellektuell och tillåtande nivå.

Vetenskapliga nämnden har en väldigt viktig uppgift i Hjärnfonden, nämligen att hålla den vetenskapliga fanan högt. Med 23 av Sveriges främsta neuroprofessorer samlade står Vetenskapliga nämnden för en hög vetenskaplig expertis.

Vi är väldigt breda då vi representerar inte bara alla de stora lärosätena i Sverige utan också innehar expertkunskap inom allt från grundforskning om molekyler till väldigt patientnära klinisk forskning.

Alla är oerhört kompetenta och välutbildade inom sitt forskningsfält. Det sitter så mycket kunskap i rummet så det är hisnande.

”

Cecilia Lundberg är ordförande i Hjärnfondens Vetenskapliga nämnd och är den som leder nämndens möten två gånger om året. Till vardags är Cecilia forskare vid Lunds universitet där hon arbetar med att ta fram nya behandlingar av Parkinsons sjukdom.

Vetenskapliga nämndens ledamöter 2015

Ordförande

Cecilia Lundberg, Lunds universitet

Sekreterare

Ted Ebendal, Uppsala universitet

Ledamöter

Ingrid Agartz, Karolinska Institutet

Bryndis Birnir, Uppsala universitet

Anders Blomqvist, Linköpings universitet

Sandra Ceccatelli, Karolinska Institutet

Angela Cenci Nilsson, Lunds universitet

Mikael Elam, Göteborgs universitet

Gilberto Fisone, Karolinska Institutet

Hans Forssberg, Karolinska Institutet

Christina Hultman, Karolinska Institutet

Anne-Liis von Knorring, Uppsala universitet

Lars Lannfelt, Uppsala universitet

Arne Lindgren, Lunds universitet

Dan Lindholm, Helsingfors universitet

Lars Nyberg, Umeå universitet

Tomas Olsson, Karolinska Institutet

Milos Pekny, Göteborgs universitet

Elisabeth Ronne-Engström, Uppsala universitet

Marianne Schultzberg, Karolinska Institutet

Bo Söderpalm, Göteborgs universitet

Lars Terenius, Karolinska Institutet

Hjärnfondens forskningsstöd

Det råder ett stort intresse för hjärnforskningens område i Sverige med en mängd lovande projekt som forskare vill sätta igång. Samtidigt råder det en stor brist på finansiering. Många högt kvalificerade forskningsprojekt får inte stöd eftersom resurserna är begränsade.

Stipendier: Hjärnfondens postdoktorala stipendier är ettåriga och riktar sig till nyligen disputerade forskare inom neuroområdet. Under år 2015 var stipendiesumman 280 000 kronor. För många unga forskare kan ett stipendium vara en förutsättning för att kunna fortsätta med sin forskning i Sverige eller utomlands.

Postdoc-stipendiaterna 2015

Abdelmagid, Nada

Multipel skleros
Karolinska Institutet
Kunskap om influenser från autoantigener och virusinfektion på MS patogenes

Arvidsson, Emma

Neurodegenerativa sjukdomar
Karolinska Institutet
Online analys av signalering i hjärnan och beteendestudier i djurmodeller av neurodegenerativ sjukdom och åldrande

Boije, Henrik

Ryggmärg
Uppsala universitet
Motoriska kretsar: Icke-invasiv optogenetisk modulering av Dmrt3+ interneuroner

Brännström, Kristoffer

Alzheimers sjukdom
Umeå universitet
Nya terapeutiska mål vid Alzheimers sjukdom

Darki, Fahimeh

Barnhjärnan
Karolinska Institutet
Rollen av olika fronto-striatala förbindelser för kognitiv utveckling under barn

Eftekhari, Sajedah

Migrän
Lunds universitet
Funktionella rollen av neuropeptiderna CGRP och PACAP i migränhjärnan

Frans, Emma

ADHD
Karolinska Institutet
Risk för kardiovaskulära sjukdomar vid behandling med läkemedel för ADHD

Gharibyan, Anna

Parkinsons sjukdom
Umeå universitet
Exosomers roll vid utvecklande av Parkinsons sjukdom – nytt terapeutiskt mål?

Hallgren, Mats

Depression
Karolinska Institutet
Fysisk träning som behandling vid depression

Hansson, Magnus

Schizofreni
Stockholms universitet
Funktionella och molekylära studier av mRNA metylering i oligodendrocyter

Hånell, Anders

Traumatisk hjärnskada
Karolinska Institutet
Kronisk neuroinflammation orsakad av traumatisk hjärnskada

På bilden syns några av de 20 stipendiater som fick stipendium 2015. Övre raden från vänster: Henrik Boije, Carina Wattmo, Olof Lindberg, Daniel Nätt, Emma Fransson, Emma Arvidsson, Fahimeh Darki. Undre raden från vänster: Anders Hånell, Carolina Thörn Pérez, Carolyn Marks och Magnus Hansson.

Jonsson, Lina

Barnhjärnan
Göteborgs universitet
Kromosomförändringars (CNVs) effekter på neuropsykologi och hjärnstruktur

Lindberg, Olof

Alzheimers sjukdom
Karolinska Institutet
Sambandet mellan amyloid patologi och hjärnatrofi hos äldre utan demens

Lööv, Camilla

Parkinsons sjukdom
Uppsala universitet
Immunförsvarets roll för LRRK2-beroende utveckling av Parkinsons sjukdom

Marks, Carolyn

ALS
Karolinska Institutet
Karakterisera DUB-enzymmer som terapeutiska mål i neurodegenerativa sjukdomar

Nätt, Daniel

Depression
Linköpings universitet
Reglering av retrotransponer i psykisk ohälsa

Perez Estrada, Cynthia

Stamceller
Karolinska Institutet
3D-utskriften av en biomimetiskt vaskulariserat adulta stamceller nisch

Sahlholm, Kristoffer

Schizofreni
Umeå universitet
Undersökning av arrestin-3s roll i det cerebrovasculära dopaminsvaret i striatum

Thörn Pérez, Carolina

OCD (tvångssyndrom, ångest)
Karolinska Institutet
Hormonella biverkningar av psykofarmaka

Wattmo, Carina

Alzheimers sjukdom
Lunds universitet
Somatisk och psykiatrisk samsjuklighet i Alzheimers sjukdom, en långtidsstudie

Hjärnfondens forskningsanslag

Hjärnfonden delar ut ett- och tvååriga forskningsanslag om 500 000 kronor per år till etablerade forskare inom neurovetenskap vid svenska universitet. Tack vare givarnas generösa gåvor kunde vi göra två extra anslagsutdelningar under 2015 och därmed både förlänga många ettåriga anslag med ett år samt dela ut nya. 45 svenska forskningsprojekt fick sina anslag förlängda med ytterligare ett år.

Hjärnfondens forskningsanslag

Adori, Csaba

Alzheimers sjukdom och övrig demens
Karolinska Institutet
Noradrenalinneuron vid Alzheimers sjukdom: studier med en ny avbildningsteknik

Alfredsson, Lars

MS och annan neuroinflammation
Karolinska Institutet
Luftföroreningar, kostvanor resp. virusinfektioner och risk för multipel skleros

Andrén, Per

Parkinsons sjukdom
Uppsala universitet
Neurokemiska förändringar vid Parkinsons sjukdom och LDOPA-inducerade dyskinesier

Arenas, Ernest

Parkinsons sjukdom
Karolinska Institutet
Rollen för LXR i utvecklingen av mitthjärnans dopamina neuron och Parkinsons sjukdom

Bejerot, Susanne

Psykisk sjukdom
Örebro universitet
Kan stort immunförsvar orsaka svår psykisk sjukdom hos barn?

Birnir, Bryndis

Alzheimers sjukdom och övrig demens
Uppsala universitet
Alzheimers sjukdom och möjligheter med metabola hormoner

Björkhem, Ingemar

Alzheimers sjukdom och övrig demens
Karolinska Institutet
Oxysteroler och neurodegeneration

Blennow, Kaj

Alzheimers sjukdom och övrig demens
Karolinska Institutet
Alzheimers sjukdom – biomarkörer för molekylära mekanismer, diagnostik och theragnostik

Blennow, Mats

Stroke
Karolinska Institutet
Stroke hos nyfödda

Blomgren, Klas

Barnhjärnan
Karolinska Institutet
Fenixeffekten – döende stamceller ger liv åt andra celler i hjärnan

Blomqvist, Anders

Alzheimers sjukdom och övrig demens
Linköpings universitet
Mekanismer för immunsignalering till centrala nervsystemet

Bölte, Sven

Barnhjärnan
Karolinska Institutet
Hjärnkonnektivitet vid autism: en tvillingsstudie om sensorik och central koherens

Castelo-Branco, Goncalo

MS och annan neuroinflammation
Karolinska Institutet
Kromatintillstånd av precursorceller till oligodendrocyter vid multipel skleros

Cedazo-Minguez, Angel

Barnhjärnan
Karolinska Institutet
Utforskande av mekanismerna bakom metabola riskfaktorer för Alzheimers sjukdom

Cedernaes, Jonathan

Sömn
Uppsala universitet
Molekylära mekanismer och stressormediering av sömnbrist-orsakad neurodegeneration

Cenci-Nilsson, Angela

Parkinsons sjukdom
Lunds universitet
Plasticitet av astrocyter i de basala ganglierna vid Parkinsons dyskinesier

Ehrsson, Henrik

Åtstörningar
Karolinska Institutet
Varseblivning och känslor
för den egna kroppen:
illusioner och
hjärnavbildning

El Manira, Abdel

Hjärnskada
Karolinska Institutet
Förebygga försämrad funktion
av spinala motoriska nätverk vid
ryggmärgsskada

Elinder, Fredrik

Epilepsi
Linköpings universitet
Den lipoelektriska mekanismen för
behandling av barn med epilepsi

Eriksdotter, Maria

Alzheimers sjukdom och övrig demens
Karolinska Institutet
Studier av tillväxtfaktorer vid
Alzheimers sjukdom – mot
framtida terapier

Eriksson, Elias

Depression
Göteborgs universitet
Ett försök att lösa kontroversen
kring de antidepressiva läkemedlen

Fernell, Elisabeth

Barnhjärnan
Göteborgs universitet
Pediatric Acute-onset Psychiatric
Syndrome (PANS)
– en systematisk kartläggning

Fisahn, André

Alzheimers sjukdom och övrig demens
Karolinska Institutet
Förebyggande av kognitiv
nedsättning i Alzheimers sjukdom
genom nedbrytning av peptider

Franck, Johan

Barn- och ungdomshjärnan
Karolinska Institutet
Behandling av ADHD vid
samtidigt substansberoende
– effekt av metylfenidat

Fredrikson, Mats

Ångest-/tvångssyndrom
Uppsala universitet
Neurogenetik: En tvillingstudie
av serotonin och rädslobetingning
med PET/MR

Fredriksson, Robert

Depression
Uppsala universitet
Betydelsen av glutamintrans-
portörer i reglering av GABA
och glutamat signalering

Gimenez-Cassina, Alfredo

Epilepsi
Karolinska Institutet
Nya sätt att reglera metabola
vägar i hjärnan för behandling
av barnepilepsi

Hagberg, Henrik

Barnhjärnan
Göteborgs universitet
Perinatala
hjärnskademekanismer

Hallbeck, Martin

Alzheimers sjukdom och övrig demens
Linköpings universitet
Att hindra fortskridandet av
Alzheimers och andra
demenssjukdomar

Hallberg, Mathias

Beroende
Uppsala universitet
Framtagning och
karaktärisering av en ny typ
av kognitionsförstärkare

Hanse, Eric

Depression
Göteborgs universitet
Ger antidepressiv behandling
upphov till nya tysta
synapser?

Hansson, Oskar

Alzheimers sjukdom och övrig demens
Lunds universitet
Nya biomarkörer och hjärnabbildningstekniker för Alzheimers sjukdom

Harkany, Tibor

Hjärnans funktion
Karolinska Institutet
Den transkriptionella profilen vid akut stress

Herlenius, Eric

Barnhjärnan
Karolinska Institutet
Inflammation och inspiration hos det nyfödda barnet

Hesslow, Germund

Hjärnans funktion
Lunds universitet
Inlärning och temporal kontroll i cerebellum

Hjerling Leffler, Jens

Barnhjärnan
Karolinska Institutet
Mushjärnans adolescenta mognad: celltypspecifik genterapi i interneuron

Höglund, Kina

Alzheimers sjukdom och övrig demens
Göteborgs universitet
Friska äldre med plackpatologi – individer med risk för Alzheimers sjukdom?

Ingelman-Sundberg, Magnus

Depression
Karolinska Institutet
Roller av CYP2C19 för utvecklande av ångest och depressionskänslighet

Ingelsson, Martin

Parkinsons sjukdom
Uppsala universitet
Alfa-synuklein: ny terapeutisk och diagnostisk målmolekyl vid Parkinsons sjukdom

Jakobsson, Johan

Hjärnans funktion
Lunds universitet
Molekylär kontroll av transposabla element i hjärnan

Joseph, Bertrand

Alzheimers sjukdom och övrig demens
Karolinska Institutet
Kaspaser styr mikroglia-cellernas aktivering och neurotoxicitet

Josephson, Anna

Minne
Karolinska Institutet
Nogo-systemets roll vid permanent minnesbildning

Jörntell, Henrik

Stroke
Lunds universitet
Mot utnyttjande av hjärnans reservkapacitet för att bota symtom efter stroke

Kere, Juha

Barnhjärnan
Karolinska Institutet
Biologiska mekanismer bakom dyslexi

Kivipelto, Miia

Alzheimers sjukdom och övrig demens
Karolinska Institutet
Multidomäna interventioner för att förebygga Alzheimers sjukdom: MIND-AD

Kokaia, Merab

Epilepsi
Lunds universitet
Integration av transplanterade inducerade neuronala celler i epilepsi modeller

Kullander, Klas

Alzheimers sjukdom och övrig demens
Uppsala universitet
Alzheimers sjukdom och hjärnans minneskretsar – optogenetisk analys och aminerg modulering

Lagercrantz, Hugo

Barnhjärnan
Karolinska Institutet
Stimulering av "den för tidigt födda hjärnan" med kängurumetoden och vaggång

Lagerström, Malin

Smärta
Uppsala universitet
Identifiering av celler och molekyler som reglerar smärta och klåda

Lannfelt, Lars

Alzheimers sjukdom och övrig demens
Uppsala universitet
Nya PET- och ELISA-baserade biomarkörer för Alzheimers sjukdom

Lekander, Mats

Sömn
Stockholms universitet
Neuroinflammation – en möjlig förklaring till effekterna av dålig sömn?

Lindskog, Maria

Depression
Karolinska Institutet
Interaktionen mellan astrocyt och synaps i hälsa och depression

Lindstrand, Anna

Barnhjärnan
Karolinska Institutet
Strukturella kromosomavvikelser och neurologiska sjukdomar, en genväg till nya genterapier

Lundberg, Cecilia

Parkinsons sjukdom
Lunds universitet
Utveckling av *in vivo* genterapi för behandling av Parkinsons sjukdom

Mackenzie, Åsa

Beroende
Uppsala universitet
Aversion mitt i hjärnans eget belöningssystem: Potential för klinisk intervention

Mallard, Carina

Barn- och ungdomshjärnan
Göteborgs universitet
Nya behandlingar för nyfödda barn med hjärnskador

Marklund, Niklas

Hjärnskada
Uppsala universitet
Kroniska skademekanismer efter traumatisk hjärnskada

Marklund, Stefan

ALS
Umeå universitet
ALS orsakas av stammar av SOD1-prioner

Nilsson, Kent

Barnhjärnan
Uppsala universitet
Olika biologisk känslighet för miljön; i relation till ungdomars psykiska hälsa

Nordberg, Agneta

Alzheimers sjukdom och övrig demens
Karolinska Institutet
Molekylär imaging av tau i jämförelse med annan patologi vid Alzheimers sjukdom

Nordgren, Ann

Barnhjärnan
Karolinska Institutet
Genetisk kartläggning av barn med neurologiska funktionshinder utan diagnos

Oliveberg, Mikael

ALS
Stockholms universitet
Från provrör och mus till human ALS

Olofsson, Anders

Parkinsons sjukdom
Umeå universitet
Aggregering av alpha-synuklin – strukturella och mekanistiska studier *in vitro* och *in vivo*

Olsson, Tomas

MS och annan neuroinflammation
Karolinska Institutet
Riskgener och patogenes vid multipel skleros

Parmar, Malin

Parkinsons sjukdom
Lunds universitet
Funktionell integration av nya nervceller i hjärnan

Paul-Visse, Gesine

Parkinsons sjukdom
Lunds universitet
Identifikation av nya sjukdomsbromsande molekyler för Parkinsons sjukdom

Pekny, Milos

Stroke
Göteborgs universitet
Astrocyter – ny måltavla vid stroke

Schiöth, Helgi

Barnhjärnan
Uppsala universitet
Identifiering av nya biomarkörer i blod som kan predicera psykisk hälsa hos unga

Silberberg, Gilad

Parkinsons sjukdom
Karolinska Institutet
Sensoriska störningar i Parkinsons sjukdom

Stibrant Sunnerhagen, Katharina

Stroke
Göteborgs universitet
SALGOT: en longitudinell studie av stroke

Ståhl, Stefan

Alzheimers sjukdom och övrig demens
Kungliga Tekniska Högskolan
Nästa generations proteinläkemedel för behandling av neurodegenerativa sjukdomar

Svenningsson, Per

Parkinsons sjukdom
Karolinska Institutet
Translationella studier av prosaposin och GPR37 vid Parkinsons sjukdom

Svensson, Torgny

Depression
Karolinska Institutet
Utveckling av nya läkemedel mot schizofreni, depression och tobaksberoende

Tegnér, Jesper

MS och annan neuroinflammation
Karolinska Institutet
Single Cell Analysis – New window for Stratifying & Targeting Progressive MS

Uhlén, Per

Ryggmärgsskada
Karolinska Institutet
In vivo 2-foton imaging av cellsignalering i akut ryggmärgsskada

Ullén, Fredrik

Minne
Karolinska Institutet
Genoberoende effekter på hjärnan av långtidsträning

Wahlgren, Nils

Stroke
Karolinska Institutet
Forskning om implementering av neurotrombektomi vid akut ischemisk stroke

Wedell, Anna

Barnhjärnan
Karolinska Institutet
Hjärnans metabola sjukdomar: ny genetik ger bättre diagnostik och behandling

Westberg, Lars

Barnhjärnan
Göteborgs universitet
Neuronala mekanismer bakom oxytocins effekter på social uppmärksamhet

Westman, Eric

Alzheimers sjukdom och övrig demens
Karolinska Institutet
Abnormala hjärnnätverk som nya biomarkörer vid neurodegeneration

Wickström, Ronny

Barnhjärnan
Karolinska Institutet
Terapeutisk intervention vid encefalit hos barn

Winblad, Bengt

Alzheimers sjukdom och övrig demens
Karolinska Institutet
Framtagning av nya anti-amyloida läkemedel för behandling av Alzheimers sjukdom

Zetterberg, Henrik

Alzheimers sjukdom och övrig demens
Karolinska Institutet
Vägar till Alzheimers sjukdom

Förvaltningsberättelse

Information om verksamheten

Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i tusental kronor. Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Insamlingsstiftelsens ändamål enligt stadgarna

"Stiftelsens ändamål skall vara att främja vetenskaplig forskning om hjärnan genom att lämna bidrag till vetenskaplig forskning om hjärnan och genom att informera allmänheten om vetenskaplig forskning kring hjärnan och dess sjukdomar."

Det innebär att Hjärnfonden har två uppdrag:

Det ena är att stödja forskning kring hjärnan och dess sjukdomar, skador och funktionsnedsättningar, vilket fonden gör i form av postdoktorala stipendier och forskningsanslag.

Det andra uppdraget är att informera allmänheten om hjärnan och dess sjukdomar, skador och funktionsnedsättningar.

Hjärnfondens vision och långsiktiga mål

Hjärnfondens vision är att ingen ska behöva lida av sjukdomar, skador eller funktionsnedsättningar i hjärnan. Det långsiktiga målet för Hjärnfonden är att all hjärnrelaterad ohälsa ska kunna besegras, förebyggas, lindras och botas. Varje framgång på vägen mot målet innebär mindre lidande, räddade liv och höjd livskvalitet för dem som tack vare forskningens framsteg blir hjälpta.

Hjärnfondens verksamhet

Hjärnfonden samlar in medel till nyfiken och nyskapande forskning och delar sedan ut postdoktorala stipendier och anslag till den bästa forskningen. Hjärnfonden sprider också kunskap och driver på omvärldens förståelse för hjärnans enorma betydelse.

Förvaltning, styrning och ledning

Hjärnfondens styrelse fastlägger inriktning och strategi samt utövar kontroll över förvaltningen av Hjärnfondens medel. Styrelsen utser en generalsekreterare att leda verksamheten och genomföra av styrelsen fattade beslut.

I början av oktober lämnade Gunilla Steinwall, generalsekreterare under de senaste fyra åren, Hjärnfonden. Styrelsen har utsett Anna Hemlin till tillförordnad generalsekreterare.

Styrelsen arbetar helt ideellt och får ingen ersättning för sitt arbete. Hjärnfondens styrelse hade nio pro-

tokollförda sammanträden under året, varav fem per capsulam.

Styrelsen behandlade bland annat följande frågor under året:

- årsredovisning och revision
- kontroll och uppföljning
- delårsbokslut
- arbetsordningar, styrdokument och kodrapport
- utseende av nya ledamöter till vetenskapliga nämnden
- budget inklusive ramar för forskningsstöd och verksamhetsplaner
- strategi och uppföljning av verksamhetsplanen
- styrelseutveckling.

Vetenskapliga nämnden

Styrelsen utser Hjärnfondens vetenskapliga nämnd, som består av 23 av landets främsta professorer inom neurovetenskap. Nämnden garanterar att de forskare som får Hjärnfondens anslag eller stipendium tillhör den svenska forskareliten. Vetenskapliga nämnden gör en noggrann granskning av ansökningarna enligt fastställda kriterier. Den ämnesmässiga spridningen inom neurovetenskapen är stor, både klinisk forskning och grundforskning finns representerad.

Scientific Advisory Board

Styrelsen utser även ett "Scientific Advisory Board", vars uppgift är att stödja styrelsen framförallt rörande de vetenskapliga frågorna.

Insamling

Hjärnfonden är helt beroende av gåvor från privatpersoner och företag. Alla gåvor är värdefulla och Hjärnfonden tar emot stöd på flera olika sätt, bland annat från månadsgivare, via Hjärnfondens hemsida, egna insamlingar, minnesgåvor och spontana gåvor. Gåvor som kommer från testamenten skrivna till förmån för Hjärnfonden är en viktig och ökande del av den totala insamlingen. Hjärnfonden tar också emot aktiegåvor, både aktiebrev och utdelningar. Inom ramen för insamlingsarbetet erbjuder även Hjärnfonden de som vill ge betydande belopp olika former av donatorsprogram, det vill säga större, riktade stöd till specifika forskare eller projekt.

Sedan 2012 har Hjärnfonden varit godkänd av Skatteverket som gåvomottagare vilket betytt att givarna kunnat få skattereduktion för sina gåvor motsvarande minst 200 kronor vid ett gåvotillfälle och minst 2 000 kronor under ett år. Från och med den 1 januari 2016 medges inte längre skattereduktion för gåvor till någon ideell organisation enligt riksdagsbeslut.

Den totala insamlingen under 2015 uppgick till 96,5 mkr (110,5). Det var ett framgångsrikt insamlingsår och

jämfört med föregående år ökade alla typer av givande med undantag av testamenten. Detta var ett direkt resultat av omfattande insamlingsinsatser som bland annat innefattade fler insamlingsbrev, erbjudanden om månadsgivande i kontakter på gatorna (Face-2-Face), telefonkontakter, donatorsträffar och andra proaktiva aktiviteter.

Främjandet av Hjärnfondens ändamål

Ändamålsbestämda medel

Ändamålsbestämda medel innefattar medel där givaren har uttryckt önskemål om att stödja ett projekt inom ett specifikt forskningsområde såsom Alzheimers sjukdom, stroke, ALS, hjärntrauma, beroendesjukdomar med flera. Medlen öronmärks för respektive kategori vid registrering i Hjärnfondens insamlingsystem. Förändring av ändamålsbestämda medel redovisas i egetkapital-rapporten.

Forskningsstöd

Hjärnfondens strategi är att låta forskare i öppen konkurrens söka medel ur fonden. Forskningsanslagen fördelas efter skriftlig ansökan och bedömningen av vilka ansökningar som ska beviljas följer en noga utarbetad process, där Hjärnfondens Vetenskapliga nämnd säkerställer att Hjärnfondens medel finansierar de bästa projekten, oavsett inriktning.

Det avgörande vid bedömningen är kvalitet, vilket betyder att alla projekt konkurrerar med varandra oberoende av forskningsområde. Projekt med ny-tänkande och originalitet premieras.

Hjärnfonden stöder forskningen på två olika sätt:

- Postdoktorala stipendier, d.v.s. ettåriga stipendier som riktar sig till nyligen disputerade forskare med olika bakgrund. Stipendierna skapar förutsättningar för fortsatt forskning, antingen i Sverige eller utomlands. Stipendiesumman är 280 000 kronor. Efter prövning kan stipendium erhållas för ytterligare ett år.
- Ett- eller tvååriga forskningsanslag om 500 000 kronor till etablerade forskargrupper som bedriver neurovetenskaplig forskning och är verksamma vid svenska universitet och högskolor.

Stipendier

Under år 2015 har Hjärnfonden finansierat 20 postdoktorala forskarstipendiater med sammanlagt 5,6 mkr (7,0). Detta stöd har gjort det möjligt för dessa nyligen disputerade unga forskare, att fortsätta sin forskarutbildning, ofta genom utomlandsvistelse, i syfte att uppnå docentkompetens och möjlighet till fortsatt självständig forskning.

Hjärnfondens stipendiater representerar också den breda ämnesmässiga profil som kännetecknar svensk hjärnforskning. Exempel på områden som blivit belysta av de postdoktorala projekten 2015 är Alzheimers sjukdom, ALS, Parkinsons sjukdom, MS, depression, schizofreni, ångest, migrän, hjärnskada, barnhjärnan, ADHD och autismspektrumtillstånd.

Samtliga projekt som erhållit stipendier presenteras på Hjärnfondens webbplats.

Forskningsanslag

Hjärnfondens forskningsanslag delas ut till etablerade forskare. Under 2015 beviljades 142 (75) anslag, varav 56 (15) st var två-åriga. Totalt beviljade Hjärnfonden forskningsanslag om 73,4 mkr (49,7) till avancerad hjärnforskning under året. Detta är det högsta belopp som delats ut i Hjärnfondens historia.

Totalt inkom 257 (199) ansökningar, huvudsakligen från seniora forskare inom neurovetenskapens olika fält. Konkurrensen var mycket hård om dessa eftertraktade forskningsanslag.

Exempel på områden inom vilka projekt beviljats: Alzheimers sjukdom, barnhjärnan, beroendesjuk-

domar, psykiatriska sjukdomar, stroke, epilepsi, Parkinsons sjukdom och schizofreni.

Ett särskilt jubileumsanslag på 3 miljoner kronor delades ut till forskning om Alzheimers sjukdom.

Samtliga projekt som erhållit forskningsanslag presenteras på Hjärnfondens webbplats.

Under året genomfördes ett antal satsningar för att öka kunskapen om hjärnan och dess sjukdomar, skador och funktionsnedsättningar i enlighet med Hjärnfondens ändamål:

- 1 300 000 postala kampanj- och informationsbrev har skickats ut under året till befintliga och nya givare.
- Hjärnans Dag i Stockholm med ett digert program av forskare från många olika forskningsområden. Evenemanget besöktes av cirka 900 personer.
- Tusentals människor har ökat sin kunskap om hjärnan genom samtal på gator och torg med ambassadörer från Hjärnfonden.
- En ny mer lättnavigerad hemsida har lanserats i syfte att ge mer information om hjärnan och olika diagnoser och som kommer att underlätta insamlingsarbetet.

Finansiella instrument

Hjärnfondens tillgångar hanteras utifrån en av styrelsen beslutad och godkänd placeringspolicy. Hjärnfonden har en placeringsinriktning där en majoritet av tillgångarna i ett normalläge ska vara placerade i räntebärande tillgångar, medan övrigt kapital är placerat i aktierelaterade tillgångsslag.

Aktierisk omfattar aktiekursrisk, likviditetsrisk samt motpartsrisk. Med aktiekursrisk avses risken för värdeminskning på grund av förändringar i kurser på aktiemarknaden. I syfte att begränsa och kontrollera de risker som är förknippade med värdepappersförvaltning har styrelsen i placeringspolicyn fastställt de ramar som skall gälla för placeringar i aktier och aktierelaterade instrument som till exempel aktiefonder. Regler är också antagna som avgör med vilka motparter affärer kan göras. Placeringsresultatet, motparter och likviditet följs löpande upp på stiftelsens styrelsesammanträden.

- En framgångsrik aktivitet engagerade över 200 000 människor i Sverige att visa sitt stöd för allas rätt till rehabilitering efter stroke.
- Satsningar inom PR har gett stort genomslag i media i form av många artiklar, intervjuer av forskare i TV och radioinslag.
- Under året har även regelbunden annonsering i dagstidningar och tidskrifter skett i hela landet.
- Aktiviteter har skett på Facebook, Instagram och Twitter samt via andra digitala kampanjer.
- En informationsfilm om Hjärnfonden, ADHD, stroke och Alzheimers sjukdom har visats i TV4 under året.

Samarbeten

Under året har Svenska Postkodlotteriet, Bisnode och Skellefteå Kraft gett betydande stöd genom samarbeten. Företagen bidrar till Hjärnfondens båda ändamål; forskning samt att öka kunskapen om hjärnan. Företagen har stort engagemang för Hjärnfondens mål och vision och engagemanget sprids till medarbetare, kunder och leverantörer. Företagens bidrag betyder även att de stödjer forskningen med betydande summor.

Hjärnfondens kapital förvaltas till största delen diskretionärt av två externa parter, vilket innebär att Hjärnfonden ej själv fattar de löpande placeringsbesluten utan överlåtit detta åt förvaltarna. Förvaltarna har att förhålla sig till den av styrelsen beslutade placeringspolicyn.

Enligt Hjärnfondens placeringsreglemente, som reviderades under 2015, ska den långsiktiga normalportföljen innehålla en mindre del aktier och merparten räntebärande värdepapper. Vid årets slut var fördelningen, beräknad på marknadsvärdet, 65 procent räntebärande tillgångar respektive 35 procent i aktierelaterade tillgångar.

Marknadsvärdet av innehavet av långfristiga värdepapper uppgick vid årets slut till 84 mkr (54).

Resultat och ställning

Tack vare gåvor från många engagerade privatpersoner och företag kunde Hjärnfonden 2015 samla in 96,5 mkr till livsviktigt forskning och information om hjärnan. Jämfört med föregående år ökar insamlingen i alla intäktsslag utom testamenten då 2014 var ett exceptionellt år. Bortser man från testamentsgåvor kan det noteras att övrig insamling ökat med 40 procent. Under året har Hjärnfonden fördelat 95,4 mkr (71,6) till ändamålen, forskning och information, där forskningsstödet uppgick till 79,4 mkr (57,4) och kostnaderna för informationsändamålet uppgick till 16,0 mkr (14,2).

Flerårsöversikter

(definitioner i enlighet med Svensk Insamlingskontroll)

Kostnadsfördelning, %	2011	2012	2013	2014	2015
Administrationskostnader/ verksamhetsintäkter	3	3	3	3	3
Insamlingskostnader/ verksamhetsintäkter	19	19	15	13	20
Ändamålskostnader/ verksamhetsintäkter	92	104	56	65	99

Sammanställning i 3-årsperioder, Tkr	2010– 2012	2011– 2013	2012– 2014	2013– 2015
Verksamhetsintäkter	164	174	228	272
Ändamålskostnader	157	143	162	203
Ändamålskostnader/ verksamhetsintäkter (%)	96	82	71	75

Kommentarer till årets resultat och nyckeltal

Enligt Svensk Insamlingskontrolls regler ska minst 75 procent av insamlade medel under en treårsperiod delas ut till ändamålen. För den senaste treårsperioden har 75 procent delats ut till ändamålen. Den lägre utdelningsgraden under 2013 och 2014 har väl kompensats av årets ökning av beviljade forskningsmedel och stipendier.

Information

Stiftelsen står under tillsyn av Länsstyrelsen i Stockholms län. Stiftelsen är innehavare av 90-konto och står därmed även under tillsyn av Svensk Insamlingskontroll.

Hjärnfonden har bankgironummer 901-1255 och plusgironummer 90 11 25-5.

Hjärnfonden är medlem i FRII – Frivilligorganisationernas Insamlingsråd. För information om FRII:s rekommendationer och etiska regler – se FRII:s hemsida www.frii.se.

Hjärnfonden följer FRII:s kvalitetskod och har upprättat en effektrapport. Effektrapporten för Hjärnfonden finns bland annat tillgänglig på Hjärnfondens webbplats www.hjarnfonden.se.

Resultaträkning

Tkr	Not	2015	2014
Verksamhetsintäkter	2	96 485	110 549
Verksamhetskostnader	3, 4		
Ändamålskostnader	5	-95 596	-71 583
Insamlingskostnader	6	-19 161	-14 214
Administrationskostnader	7	-3 191	-2 800
Verksamhetsresultat		-21 463	21 952
Resultat från finansiella investeringar			
Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar	8	4 377	1 451
Ränteintäkter och liknande resultatposter	9	7	324
Summa resultat från finansiella investeringar		4 384	1 775
Årets resultat		-17 079	23 727
Fördelning av årets resultat			
Årets resultat enligt resultaträkningen (se ovan)		-17 079	23 727
Avsättning till ändamålsbestämda medel		-19 725	-18 152
Nyttjande av ändamålsbestämda medel		20 427	22 713
Kvarstående belopp för året/balanserat kapital		-16 377	28 28

Balansräkning

Tkr	Not	2015	2014
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Inventarier	10	36	81
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga värdepappersinnehav	11	81 122	46 847
Summa anläggningstillgångar		81 158	46 928
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		93	780
Kortfristiga fordringar		55	32
Fastigheter avsedda för försäljning	12	930	–
Förutbetalda kostnader	13	246	1 740
Summa kortfristiga fordringar		1 324	2 552
Kortfristiga placeringar	14	15 007	14 089
Kassa och bank		9 492	42 985
Summa omsättningstillgångar		25 823	59 626
Summa tillgångar		106 981	106 554
Eget kapital och skulder			
Eget kapital			
Bundet eget kapital		420	420
Ändamålsbestämda medel		4 296	4 999
Balanserat kapital		53 715	70 091
Summa Eget kapital		58 431	75 510
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		1 309	4 853
Beslutade ej utbetalade stipendier/forskningsbidrag	15	44 693	23 634
Övriga kortfristiga skulder		697	713
Upplypna kostnader och förutbetalda intäkter	16	1 851	1 844
Summa kortfristiga skulder		48 550	31 044
Summa Eget kapital och skulder		106 981	106 554
Ställda säkerheter		Inga	Inga
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga

Eget kapital

Tkr	Not	Stiftelse- kapital	Eberts fond	Ändamåls- best. medel	Balanserat kapital	Totalt eget kapital
Ingående balans 2015-01-01		20	400	4 998	70 092	75 510
Ändamålsbestämt av givaren		–	–	19 725	-19 725	–
Utnyttjande		–	–	-20 427	20 427	–
Årets resultat		–	–	–	-17 079	-17 079
Eget kapital 2015-12-31		20	400	4 296	53 715	58 431

Ändamålsbestämda medel

Specifikation av ändamålsbestämda medel, Tkr	2015	2014
Hjärntumör	2 764	1 618
Barnhjärnan	591	321
Stroke	333	351
Migrän	256	294
Traumatisk hjärnskada	200	404
ALS	–	1 101
Epilepsi	–	774
Övriga forskningsområden	150	135
Summa ändamålsbestämda medel	4 294	4 998

Noter

Not 1. Redovisnings- och värderingsprinciper

Hjärnfondens redovisnings- och värderingsprinciper överensstämmer med årsredovisningslagen, BFNAR 2012:1 (K3) och FRILs Styrande riktlinjer för årsredovisning.

Hjärnfondens intäkter

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värdet av vad som erhållits eller kommer att erhållas. Intäkter i form av gåvor och bidrag intäktsförs som huvudregel när gåvan sakrättsligt är genomförd. Om ett bidrag avser en bestämd tidsperiod periodiseras bidraget över denna period.

Gåvor

Gåvor redovisas som huvudregel som intäkt när de erhålls.

En gåva som intäktsförts redovisas antingen som en tillgång eller en kostnad beroende på om gåvan förbrukas direkt eller inte. Gåvor som Hjärnfonden avser att stadigvarande bruka i verksamheten redovisas som anläggningstillgångar. Övriga gåvor redovisas som omsättningstillgångar.

Gåvor värderas som huvudregel till verkligt värde.

I de fall Hjärnfonden lämnar en ersättning för att erhålla gåvan minskas gåvans värde med ersättningen.

Som gåvor inkluderas mottagna gåvor från allmänheten, företag, organisationer, samfund, privata och ideella fonder och stiftelser samt sponsring.

Med gåva och testamente avses tillgång som lämnats utan krav på ekonomisk motprestation. Gåvan utgör anläggningstillgång om den är avsedd att stadigvarande brukas eller innehas i verksamheten. Övriga gåvor utgör omsättningstillgångar.

Bidrag

Bidrag redovisas som intäkt när villkoren för att erhålla bidraget har uppfyllts. Erhållna bidrag redovisas som skuld till dess att villkoren för att erhålla bidraget uppfylls.

Bidrag som erhållits för att täcka vissa kostnader redovisas samma räkenskapsår som den kostnad bidraget är avsett att täcka. Bidrag som hänför sig till en anläggningstillgång minskar anskaffningsvärdet.

Erhållna bidrag värderas till det verkliga värdet av den tillgång som organisationen fått eller kommer att få.

Nettoomsättning

Intäkt vid försäljning av böcker och annat informationsmaterial redovisas vid försäljningstillfället.

Hjärnfondens kostnader

Verksamhetskostnader

Hjärnfondens kostnader delas upp i ändamåls-, insamlings- och administrationskostnader. Fördelning görs i enlighet med Svensk Insamlingskontrolls anvisningar. Detta innebär att kostnader som har ett direkt samband med ändamålsuppfyllelse eller insamling redovisas under respektive kostnadsslag. I fall det finns gemensamma kostnader i form av till exempel lokaler och personal sker en fördelning på de olika kostnadsslagen efter skälig grund. Kostnad som varken bedöms vara hänförlig till ändamålet eller insamling redovisas som administrationskostnad. Kostnad för forskningsanslag och stipendier bokförs när beslut om tilldelning sker och Hjärnfonden förpliktigt sig att utge anslag eller stipendier. Kostnad för fleråriga forskningsanslag bokförs årsvis och den del som inte kostnadsförs redovisas som ansvarsförbindelse.

Ersättningar till anställda

Ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Tillgångar och skulder

Tillgångar, skulder och avsättningar värderas till anskaffningsvärde om inget annat anges nedan.

Anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar värderas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar enligt plan. Avskrivning görs systematiskt över den bedömda nyttjandeperioden. Härvid tillämpas följande avskrivningstider:
Inventarier: 3–5 år

Finansiella tillgångar

Vid anskaffningstidpunkten värderas finansiella tillgångar till anskaffningsvärde med tillägg för direkta transaktionsutgifter.

Tillgångar, framför allt fastigheter, aktier och andra värdepapper, som doneras till Hjärnfonden värderas till verkligt värde vid gåvotillfället. Gåvan bokas som en omsättningstillgång om tillgången ska avyttras snarast möjligt. Om syftet är att behålla tillgången redovisas den som materiell eller finansiell anläggningstillgång. Intäkten som uppstår vid värderingen till marknadsvärde redovisas bland Hjärnfondens intäkter.

I den mån det uppkommer en realisationsvinst/-förlust vid avyttringen redovisas denna också i posten Gåvor om tillgången avyttras kort efter att gåvan erhållits. Om gåvan är av finansiell karaktär och Hjärnfonden väntat med försäljningen i avsikt att erhålla ett bättre pris redovisas realisationsresultatet som en finansiell post.

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkligt värde (marknadsvärde). I det fall placeringar gjorts i noterade aktier och aktiefonder i syfte att uppnå riskspridning sker en kollektiv värdering av portföljen.

Aktier och andelar som erhållits genom testamente eller gåva värderas till verkligt värde (ofta börskursen) vid gåvotillfället.

Alla tillgångar som innehas för riskspridning anses ingå i en värdepappersportfölj och betraktas därmed som en post vid värdering enligt lägsta värdets princip respektive vid nedskrivningsprövning.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som efter individuell prövning beräknas bli betalt.

Skuld för beslutade ej utbetalda bidrag

I de fall Hjärnfonden fattat beslut om utbetalning av forskningsanslag/stipendier och meddelat mottagaren men inte verkställt utbetalningen redovisas detta belopp som en kortfristig skuld.

Not 2. Gåvor och bidrag

Gåvor som redovisats i resultaträkningen, Tkr	2015	2014
Insamlade medel		
Allmänheten	60 178	42 151
Företag	10 500	8 000
Testamenten	25 679	60 234
Övriga verksamhetsintäkter	128	164
Summa	96 485	110 549
Gåvor som inte redovisats i resultaträkningen		
Annonser	5 200	1 400

Det är svårt att värdera vissa gåvor. För Hjärnfondens del gäller detta till största del annonsering. För att ge en förenklad bild av dess gåvor har ovanstående värden schablonmässigt beräknats. Den största delen av dessa belopp utgörs av utökad exponering i media (s k pluggannonser) i mån av plats, en mindre del utgör rena erhållna rabatter på kostnaden.

Utöver detta har Hjärnfonden främst erhållit hjälp från föreläsare.

Not 3. Leasingavgifter

Tkr	2015	2014
Framtida leasingavgifter förfaller enligt följande:		
Inom 1 år	780	757
1–5 år	355	1 072
Summa	1 135	1 829

Avtalet om lokalhyra sträcker sig till och med maj 2017.

Not 4. Löner, andra ersättningar och sociala kostnader samt medelantal anställda

Tkr	2015	2014
Löner och andra ersättningar		
Styrelse	–	–
Vetenskapliga nämnden	515	504
Generalsekreterare	1 763	1 007
Övriga anställda	3 704	3 885
Totala löner och ersättningar	5 982	5 396
Sociala kostnader	2 849	2 240
(varav pensionskostnader inkl. löneskatt)	976	769

I specifikationen för lön till generalsekreterare ingår lönekostnader för både avgående generalsekreterare och tillförordnad generalsekreterare.

Av pensionskostnaderna avser 240 tkr (243) generalsekreteraren.

Medelantalet anställda har under året uppgått till 8,3 (10,5) varav 8 (9) kvinnor.

Könsfördelning i styrelsen på balansdagen: 2 (2) kvinna och 4 (4) män.

Not 5. Ändamålskostnader

Tkr	2015	2014
Forskning		
Under året beslutade stipendier	5 600	7 000
Återförda stipendier	-140	-46
Bidrag till forskningsprojekt	73 355	49 725
Kostnader för Vetenskapliga nämnden	628	716
Summa	79 443	57 395
Information		
Tryck och marknadsföring	12 341	10 751
Personalkostnader	3 295	2 587
Övriga externa kostnader (IT, hyra, telefon, porto mm)	517	850
Summa	16 153	14 188
Summa ändamålskostnader	95 596	71 583

Not 6. Insamlingskostnader

Tkr	2015	2014
Tryck och marknadsföring	13 617	9 298
Personalkostnader	3 742	3 253
Övriga externa kostnader (IT, hyra, telefon, tackbrev mm)	1 802	1 663
Summa	19 161	14 214

Not 7. Administrationskostnader

Tkr	2015	2014
Personalkostnader	1 997	1 456
Externa kostnader (IT, hyra, revision, mm)	1 194	1 344
Summa	3 191	2 800

Not 8. Resultat från värdepapper och fordringar som är anläggningstillgångar

Tkr	2015	2014
Utdelningar	403	132
Realisationsresultat vid försäljningar, netto	3 974	1 320
Summa	4 377	1 452

Not 9. Ränteintäkter och liknande resultatposter

Tkr	2015	2014
Utdelningar	–	16
Räntor	6	219
Realisationsresultat vid försäljning	1	89
Summa	7	324

Not 10. Inventarier

Tkr	2015	2014
Ingående anskaffningsvärden	422	379
Årets inköp	9	43
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	431	422
Ingående avskrivningar	-341	-294
Årets avskrivningar	-54	-47
Utgående ackumulerade avskrivningar	-395	-341
Utgående restvärde	36	81

Not 11. Långfristiga värdepappersinnehav

Tkr	2015	2014
Ingående anskaffningsvärde	46 847	42 564
Årets anskaffningar	59 554	9 769
Årets försäljningar	-25 279	-5 486
Utgående ackumulerat anskaffningsvärde	81 122	46 847
Bokfört värde fördelat på tillgångsslag		
Aktierelaterade värdepapper	28 090	14 530
Ränterelaterade värdepapper	53 031	32 317
Summa	81 122	46 847
Marknadsvärden fördelat på tillgångsslag		
Aktierelaterade värdepapper	30 741	20 208
Ränterelaterade värdepapper	53 242	33 307
Summa	83 983	53 515

Placeringar i värdepapper sker i allt väsentligt i ränte- och aktiefonder baserat på Hjärnfondens placeringspolicy som styrelsen vid var tid beslutat om.

Not 12. Kortfristiga tillgångar till försäljning

Tkr	2015	2014
Fastighet till försäljning	930	–
Summa	930	0

Avser fastighet som erhållits som testamentsgåva.

Not 13. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

Tkr	2015	2014
Förutbetalda hyror	63	189
Övriga poster	184	1 551
Summa	247	1 740

Not 14. Kortfristiga placeringar

Kortfristiga placeringar avser fonder som placerar i räntebärande fondpapper och penningmarknadsinstrument utfärdade i svenska kronor. Den genomsnittliga löptiden för placeringarna, mätt på den totala fondförmögenheten, är maximalt ett år. Utöver detta kan andra typer av värdepapper erhållna via testamenten avses. Dessa värdepapper säljs normalt inom en månad från tidpunkten de erhållits.

Not 15. Beslutade ej utbetalda stipendier/forskningsbidrag

Tkr	2015	2014
Tidigare år beslutade ännu ej utbetalade stipendier	1 263	730
Under året beslutade stipendier	5 600	7 000
Beslutade bidrag till forskningsprojekt	37 830	15 904
Summa	44 693	23 634

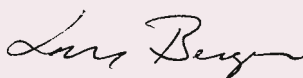
Not 16. Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2015	2014
Förutbetalda intäkter	–	500
Personalrelaterade kostnader	1 700	279
Övriga poster	151	1 065
Summa	1 851	1 844

Stockholm 2016-02-22

Peter Thelin
Ordförande

Lars Bergman

Lars Olson

Per Nydahl

Susanne Hobohm

Louise Westerberg

Vår revisionsberättelse har lämnats 2016-03-02

Ulrika Granholm Dahl
Auktoriserad revisor

Jenny Granell
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Insamlingsstiftelsen Hjärnfonden
org.nr 802017-8664

Rapport om årsredovisningen

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Insamlingsstiftelsen Hjärnfonden för år 2015. Stiftelsens årsredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 24-37.

Styrelsens ansvar för årsredovisningen

Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och för den interna kontroll som styrelsen bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisions-sed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur stiftelsen upprättar årsredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i stiftelsens interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Insamlingsstiftelsen Hjärnfonden för år 2015.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisions-sed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om förvaltningen har vi utöver vår revision av årsredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i stiftelsen för att kunna bedöma om någon styrelseledamot är ersättningskyldig mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande.

Vi har även granskat om någon styrelseledamot på annat sätt har handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

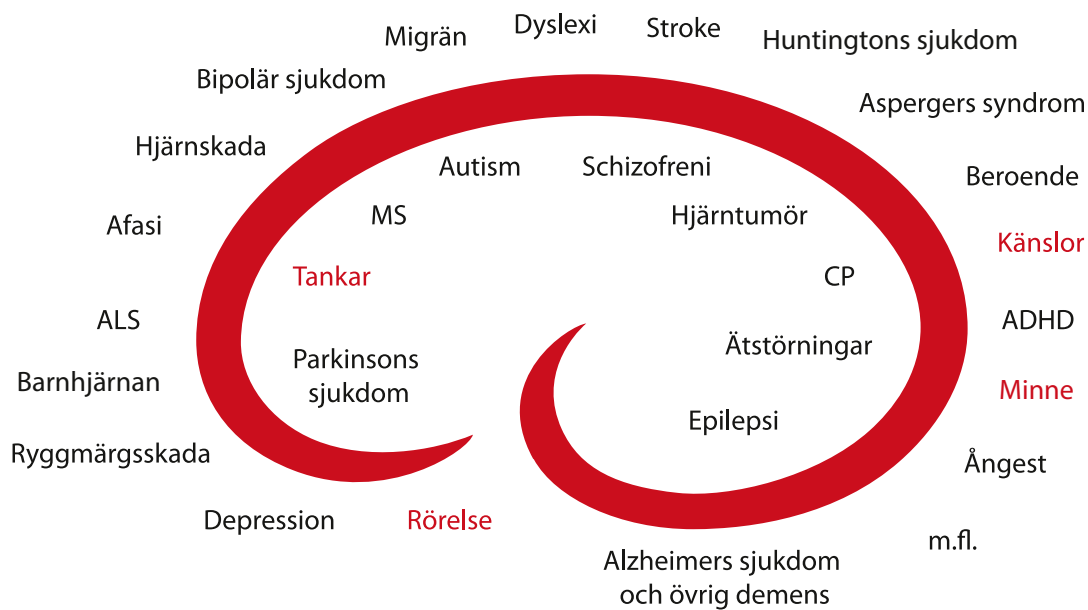
Uttalande

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Stockholm den 2 mars 2016

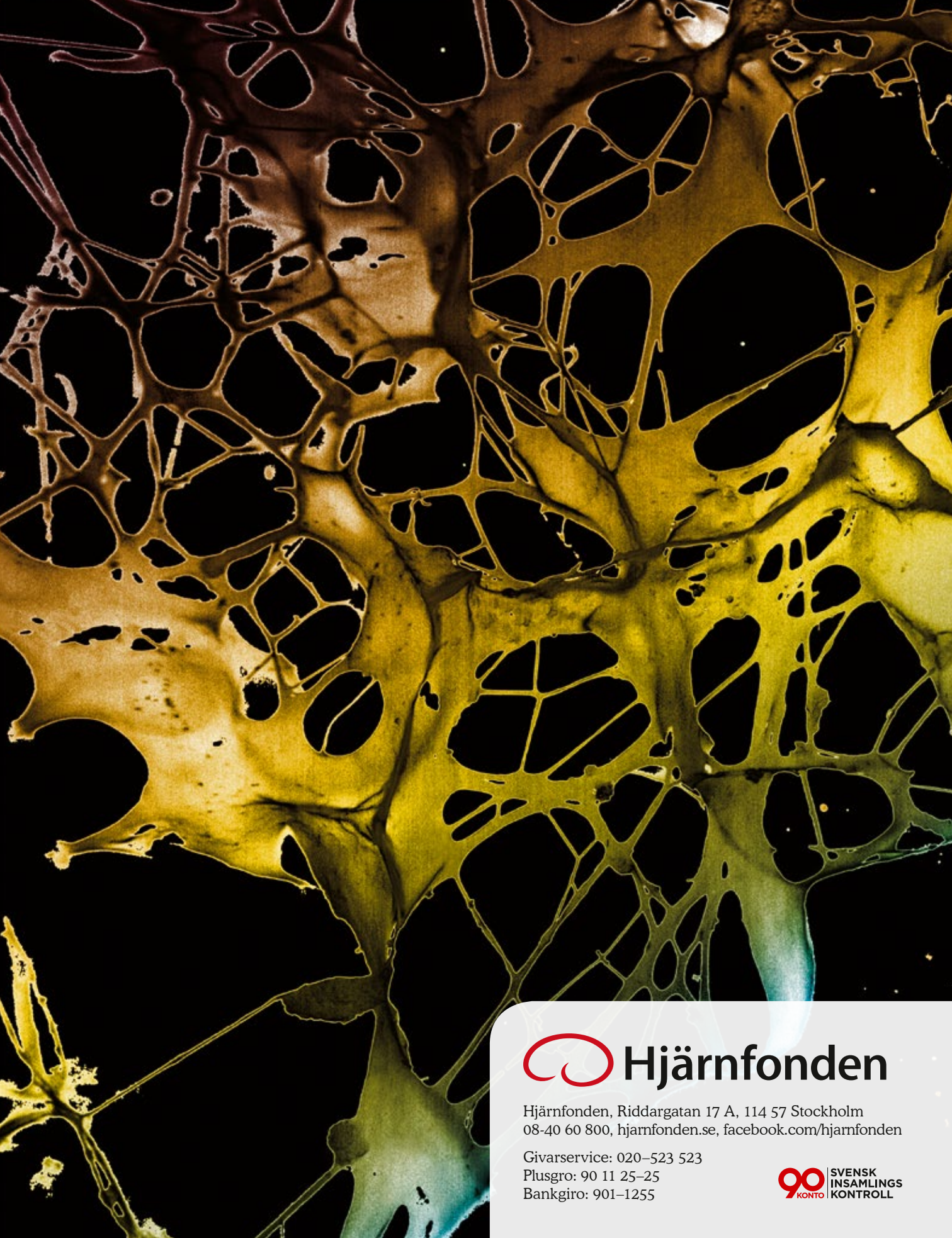
Ulrika Granholm Dahl
Auktoriserad revisor

Jenny Granell
Auktoriserad revisor

”Hjärnan och dess sjukdomar är ett viktigt forskningsområde. Många av oss berörs, då mer än var tredje svensk någon gång i livet drabbas av hjärnsjukdom – såsom stroke, demens, migrän, depression eller beroende.”

H.K.H. Kronprinsessan Victoria, beskyddare av Hjärnfonden

Hjärnfonden

Hjärnfonden, Riddargatan 17 A, 114 57 Stockholm
08-40 60 800, hjarnfonden.se, facebook.com/hjarnfonden

Givarservice: 020-523 523
Plusgro: 90 11 25-25
Bankgiro: 901-1255

 **SVENSK
INSAMLINGS
KONTROLL**